

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Stichting Christelijk Primair Onderwijs Betuwe en Bommelerwaard

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 26 november 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van de Stichting Christelijk Primair Onderwijs Betuwe en Bommelerwaard, hierna te noemen CPOB. Wij hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Stichting CPOB heeft zicht op de kwaliteit van de scholen. De systematische aanpak vanuit het bestuur maakt dat scholen de aansturing en begeleiding als positief ervaren: zij voelen zich gesteund in de (vaak diverse) onderwijsontwikkelingen die zij willen doorvoeren. Nagenoeg alle onderzochte scholen slagen er bovendien in om onderwijs van voldoende tot goede kwaliteit te verzorgen. Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.

Wat moet beter?

Tijdens het onderzoek op basisschool De Hoeksteen hebben wij geconstateerd dat de kwaliteit van het onderwijs onvoldoende is. Het bestuur en de school moeten er daarom voor zorgen dat de kwaliteit binnen één jaar weer op een voldoende niveau is. Ook hebben wij een aantal tekortkomingen geconstateerd in de verschillende schoolgidsen.

Zowel voor basisschool De Hoeksteen als voor de tekortkomingen in de schoolgidsen hebben wij herstelopdrachten geformuleerd.

Wat kan beter?

Een aantal onderdelen in het bestuursverslag kan worden verbeterd. Het gaat dan om een inhoudelijke verantwoording over de doelmatige besteding van rijksmiddelen door de intern toezichthouder. Verder gaat het om een verantwoording over de besteding van de middelen passend onderwijs door het bestuur. Daarnaast kan het bestuur aangeven welke resultaten met het risicobeheersingssysteem zijn bereikt, inclusief de gewenste aanpassingen hierop in de continuïteitsparagraaf.

**Bestuur: Stichting Christelijk Primair
Onderwijs Betuwe en
Bommelerwaard**
Bestuursnummer: 41424

Aantal scholen onder bestuur: 17

Totaal aantal leerlingen: 3250
(teldatum 1 oktober 2018)

Lijst met onderzochte scholen:

04PX: De Hoeksteen, Maurik

04VQ: Freule van Pallandt, Neerijnen

05OS: Goudenstein, Haaften

08BC: Klingelenburg, Tuil

08VZ: Oranje Nassau, Geldermalsen

19YO-C1: Prins Willem-Alexander,
locatie Centrum, Tiel

19ZB-C2: Pr. Maurits, locatie West,
Tiel

24AG: Oranje Nassau, Culemborg

Ten slotte raden wij het bestuur aan om de teksten in de diverse schoolgidsen omtrent (extra) vakantieverlof opnieuw te bekijken; de huidige teksten suggereren namelijk meer ruimte dan er in werkelijkheid is.

Vervolg

Het bestuur van Stichting CPOB voldoet aan wat de wet van een bestuur vraagt. In principe voeren wij over vier jaar weer een onderzoek uit naar dit bestuur en zijn scholen. Op schoolniveau voldoet De Hoeksteen niet aan de basiskwaliteit. Daarom voeren wij op deze school in het derde kwartaal van 2020 een herstelonderzoek uit.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	9
3.	Resultaten verificatieonderzoek	17
	3.1. Basisschool Freule van Pallandt	17
	3.2. Basisschool Goudenstein	19
	3.3. Basisschool Klingelenburg	21
	3.4. Basisschool Prins Maurits, locatie West (Tiel)	23
	3.5. Basisschool Oranje Nassau	25
4.	Resultaten onderzoek naar risico's: Basisschool De Hoeksteen	28
5.	Resultaten onderzoek naar risico's: Basisschool Prins Willem-Alexander, locatie Centrum (Tiel)	34
6.	Onderzoek Registratie en melding aan- en afwezigheid: Basisschool Oranje Nassau	39
7.	Reactie van het bestuur	41

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in de periode september en oktober 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting CPOB. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Wij doen niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur. Wij onderzoeken ook de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het bestuur verantwoordelijk is. Alleen dan kunnen wij de standaard Kwaliteitszorg en ambitie beoordelen. Wij onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

• Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. Wij voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het

geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

- *Onderzoek naar aanleiding van risico's*

Wij voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- *Onderzoek op verzoek goede school*

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn.

- *Herstelonderzoek*

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren.

- *Stelselonderzoek*

Ieder jaar bepalen wij één of enkele standaarden die wij op stelselniveau in beeld willen krijgen. Dit doen we om een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een of meer sectoren. Dit geeft input voor ons rapport 'De Staat van het Onderwijs'. We doen een steekproef van scholen die zo'n stelselonderzoek krijgen.

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken wij bij onze jaarlijkse publicatie 'De Staat van het Onderwijs'. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

	Verificatie					Risico	
School	1	2	3	4	5	6	7
Onderwijsproces							
OP1 Aanbod						•	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•	•	•	•	•	•	•
OP3 Didactisch handelen						•	•
Schoolklimaat							
SK1 Veiligheid	•	•	•	•	•	•	•
SK2 Pedagogisch klimaat	•	•	•	•	•	•	•
Onderwijsresultaten							
OR1 Resultaten						•	•
Kwaliteitszorg en ambitie							
KA1 Kwaliteitszorg	•	•	•	•	•	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•	•	•	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog						•	•

1. Freule van Pallandt (o4VQ), 2. Goudenstein (o5OS),
3. Klingelenburg (o8BC), 4. Prins Maurits, loc. West (19ZB-C2),
5. Oranje Nassau (24AG), 6. De Hoeksteen (o4PX),
7. Prins Willem-Alexander, loc. Centrum (19YO-C1).

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben wij documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. Wij hebben gesproken met leerlingen, ouders en leraren. Ook hebben wij verschillende lessen bezocht. Op basisschool Oranje Nassau, Geldermalsen hebben wij bovendien het onderzoek 'Registratie en melding van aan- en afwezigheid' uitgevoerd.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids: art. 16, lid 2 en 3, WPO;
- Vrijwilligheid ouderbijdrage: art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40, WPO;
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld: art. 4b, WPO;

- Registratie en melding van aan- en afwezigheid bij basisschool Oranje Nassau, Geldermalsen: art. 11; 13a; 14; 18; 21a; 27c Leerplichtwet 1969; art. 6; 8 lid 12; 13 lid 1 onder k; 40, 40c, WPO.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken wij altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. Er zijn geen signalen over Stichting CPOB en de scholen bij ons binnengekomen die opvolging vereisen, maar vanwege het relatief hoge aantal signalen in de afgelopen jaren hebben wij in het startgesprek met het bestuur besproken wat hieraan ten grondslag kan liggen. Dit heeft niet geleid tot aanvullend onderzoek.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken. In de hoofdstukken 4 en 5 beschrijven wij de onderzoeken gericht op risico's. Hoofdstuk 6 beschrijft het onderzoek naar Registratie en Melding van aan- en afwezigheid. In hoofdstuk 7 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven wij de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen. Daarnaast staat hierin in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Bij het onderzoek bij Stichting CPOB hebben wij alle standaarden op bestuursniveau als 'Voldoende' beoordeeld.

Stichting CPOB heeft gekozen voor het leggen van de focus op de toekomst. De slogan die hierbij hoort, luidt 'Samen Talentvol'. Dit geldt voor zowel de leerlingen als voor alle medewerkers van Stichting CPOB. Er is daarom veel geregeld in de sfeer van scholingen, maar ook waar het gaat om een passende plek te bieden voor de leerlingen. De scholingen zorgen ervoor dat teams zich kunnen ontwikkelen. Maar ook de leerlingen nemen een centrale plek in binnen deze notie. Naast de Agora-klas voor leerlingen die meer- en hoogbegaafd zijn, zijn er tal van andere voorzieningen voor leerlingen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken.

Stichting CPOB bestaat uit zestien reguliere basisscholen en een school voor speciaal basisonderwijs. Er is een zeer grote verscheidenheid, kijkend naar de omgeving waarin deze scholen staan. Er staan scholen in een landelijke omgeving, maar ook in meer stedelijke gebieden, hetgeen soms gepaard gaat met 'grootstedelijke' problematiek.

Wij hebben gezien dat het bestuur oog heeft voor de situatie waarin elke school zich bevindt, maar er ook op toeziet dat elke school daadwerkelijk kwaliteit biedt.

Samenvattend kan worden gesteld dat Stichting CPOB erin slaagt om op professionele wijze sturing te geven aan de scholen. Vanuit de eigen visie hanteert het bestuur een doeltreffende systematiek, waarmee de kwaliteit van het onderwijs kan worden gegarandeerd.

Wij zien op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van het bestuur binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. Ook het financieel beheer is in orde. Hiermee voldoet het bestuur aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven wij in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. Wij geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven wij een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Voldoende' beoordeeld. Het bestuur slaagt er in voldoende mate in om de scholen aan te sturen en in te grijpen waar nodig. Het nieuwe koersplan 'Samen Talentvol' (2019-2023) borduurt voort op het vorige strategisch beleidsplan. Waar de scholen tijdens de vorige beleidsperiode gewerkt hebben aan herkenbaarheid, veiligheid en kwaliteitsvol onderwijs, wordt de aandacht nu gericht op het ontwikkelen én benutten van talenten en het realiseren van een divers onderwijsaanbod.

Inspelen op verschillen

De hierboven geschetste ontwikkeling past bij Stichting CPOB. Er is een grote diversiteit als het gaat om de omgeving waar de scholen staan (vijf gemeenten) en daarmee in de achtergrond van de verschillende leerlingenpopulaties. Onderwijs dat past bij de school(-omgeving en -context) en bij de leerlingen is daarom belangrijk. Om die reden is fors ingezet op een extra verdiepend aanbod in de 'Agora-klas' (voor die leerlingen die meer aankunnen), maar ook op allerlei extra voorzieningen als de 'Topklas' (een tijdelijke voorziening voor leerlingen met gedragsproblematiek), de 'Talentacademie' (o.a. ook een buitenschools aanbod) en de 'Brede School Academie' (wegwerken taalachterstanden). Het zou goed zijn om – zodra mogelijk – een analyse en evaluatie uit te voeren op deze extra voorzieningen om in kaart te brengen of zij opleveren wat ervan verwacht werd/wordt, wat goed gaat en waar de knelpunten liggen.

Sociale veiligheid als thema

Zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen gebeurt via de pdca-kwaliteitscyclus. Onderlegger daarvoor is het document 'Grip op Kwaliteit', dat door alle scholen wordt gevolgd. Het bestuur bespreekt op gezette tijden de voortgang op elke school. Eén van de speerpunten is de aandacht voor de sociale veiligheid. Dit hebben wij als aanvullend thema meegenomen tijdens dit onderzoek. Herkenbaar op de scholen is de mate waarin sociale veiligheid een rol speelt in de

dagelijkse praktijk en hoe dit leidt tot een specifieke en bij de school passende aanpak en tot een (vaak) uniform pedagogisch klimaat dat in regels en afspraken is vastgelegd. Een mooi voorbeeld van hoe bestuursbeleid doorwerkt tot op de werkvloer van de verschillende scholen.

Ruimte voor innovatie

Het bestuur heeft, naast de reguliere kwaliteitsverbeterende acties op schoolniveau en de daarbij horende middelen en begeleiding, ook een Innovatiefonds opgezet. Dit fonds geeft de scholen de gelegenheid om baanbrekende en nieuwe ideeën te ontwikkelen. Het verdient aanbeveling om bij de wat ingewikkelde trajecten meer de vinger aan de pols te houden: nieuw ingevoerde concepten als Visible Learning, Doordacht Lesgeven en andere onderwijsinhoudelijke vernieuwingen kunnen naar ons oordeel beredeneerder en doelgerichter worden ingevoerd. Enerzijds zijn de doelen soms geformuleerd in de sfeer van intenties en dus weinig richtinggevend, anderzijds zijn deze soms alleen gericht op randvoorwaarden.

Tot slot

Naast de positieve elementen die wij zien vanuit de sturing van het bestuur, willen wij het volgende in overweging geven.

De sturing op kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling kan aan effectiviteit winnen als ook externen worden betrokken. Momenteel wordt door het bestuur bezien op welke manier (interne) audits hieraan kunnen bijdragen, maar dit proces moet nog worden opgestart.

Daarnaast kan het borgen van bereikte resultaten sterker: wat hebben wij met elkaar afgesproken en (hoe) gaan wij na of wij ons daar ook aan houden?

Vervolgens kunnen de analyses op schoolniveau dieper; de manier waarop bijvoorbeeld het didactisch handelen bestuursbreed in kaart wordt gebracht, beschrijft vooral de 'technische kant' en laat belangrijke vaardigheden en competenties buiten beschouwing. Maar juist deze zijn essentieel voor het uitvoeren van de onderdelen uit het beleid 'Samen Talentvol'.

Ten slotte zien wij dat er weliswaar veel ruimte is voor dialoog en (positieve) kritiek tussen bestuur en individuele school (=schoolleider), maar dat het van en met elkaar leren tussen de scholen (lees: schoolmanagement en teams) nog van de grond moet komen.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

De standaard Kwaliteitscultuur hebben wij als 'Voldoende' beoordeeld. De stichting voldoet aan alle wettelijke vereisten. Daarnaast hebben meerdere gesprekspartners - leden van de Raad van Toezicht (hierna: RvT), directeuren, gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (hierna: GMR) - bij ons aangegeven dat alle betrokkenen vanuit een gezamenlijke en eenduidige visie de organisatie verder uit willen bouwen.

De 'CPOB-cultuur': solide en eendrachtig

Er wordt veel gesproken over transparantie, openheid van zaken en laagdrempeligheid als het gaat om de onderlinge contacten tussen bestuur en alle betrokkenen. Met name de managementteams op de scholen zien de gesprekken met het bestuur over de kwaliteit van hun scholen vooral als positief: sparren met het bestuur over de stand van zaken (wat willen wij als school en waar staan wij nu) levert hen veel op. Zij krijgen een zekere verantwoordelijkheid en vrijheid hierin én voelen zich ook verantwoordelijk. Wij herkennen dat beeld, maar nog niet overal en niet altijd even sterk binnen alle geledingen.

Meer samen doen?

Het bestuur faciliteert verdere professionalisering en draagt dit ook voldoende uit. Teamscholingen, maar ook individuele professionaliseringstrajecten vinden plaats vanuit de CPOB Academie. Deze is steeds beter vindbaar voor het personeel. Dat is een goede ontwikkeling; eerder gaven wij immers aan dat 'van en met elkaar leren' nog in de kinderschoenen staat. De teams met wie wij gesproken hebben, staan open voor een steviger samenwerking met andere CPOB-scholen en -collega's.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

De standaard Verantwoording en dialoog is als 'Voldoende' beoordeeld. Stichting CPOB voldoet aan de eisen die wettelijk gesteld worden hieraan. Scholen alsook het bestuur leggen op transparante wijze verantwoording af over bereikte resultaten.

Samen steeds krachtiger worden

Er wordt veel aandacht besteed aan het versterken van de samenwerking en verbinding tussen het bestuur, de GMR en de RvT. De georganiseerde tegenspraak vanuit de GMR maakt nu een ontwikkeling door naar een meer dynamisch en actief orgaan. Hergroepering (minder leden, een vaste portefeuilleverdeling) en het vergroten van de expertise worden nu in gang gezet. Verdere versterking is mogelijk door hen enerzijds in een vroegtijdig stadium ook inhoudelijk te betrekken bij de verschillende ontwikkelingen. Anderzijds kan de werkrelatie tussen GMR en RvT nog aan kwaliteit winnen door de afstand tussen beide geledingen te verkleinen en vaker gezamenlijk op te trekken, indien nodig of gewenst.

Ook ouders als sparring partner?

Binnen Stichting CPOB zijn er verschillende manieren om je stem als ouder te laten horen. Er zijn ouderpanels en klankbordgroepen op scholen en ook de RvT heeft een formeel overleg met een aantal ouders. Het is echter niet altijd voor een ieder duidelijk wat deze groepen doen, wie er aan deelneemt en waar wel en niet over beslist wordt, zo blijkt uit de verschillende gesprekken. Daarnaast lijkt de tijd rijp voor een bestuursbrede afspraak over het omgaan met ouders en

met de signalen die zij afgeven. Dit kan veel miscommunicatie voorkomen of het risico daarop verkleinen, zowel bij scholen als bij de ouders.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het financieel beheer op de standaarden voor financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid. Voor Financieel beheer hanteren wij alleen de oordelen 'Voldoende' en 'Onvoldoende'. Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is.

Het kwaliteitsgebied Financieel beheer beoordelen wij als 'Voldoende', omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid voldoende zijn.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel is de financiële ontwikkeling van het bestuur te zien. Dit is de ontwikkeling van de afgelopen drie jaar en de begroting voor de komende drie jaar, gebaseerd op de jaarverslaggeving van het bestuur.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	3,43	3,32	3,09	3,16	3,11	2,93
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,82	0,82	0,81	0,82	0,82	0,81
Weerstandsvermogen	< 5%	42,73%	42,50%	39,07%	37,26%	35,69%	34,55%
Huisvestingsratio	> 10%	7,80%	7,48%	7,20%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	1,06%	0,37%	-0,27%	-0,81%	0,00%	0,00%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als 'Voldoende'. De tabel geeft geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigt dat beeld. Wel wijzen wij op het volgende.

Continuïteitsparagraaf

De in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (hierna: Rjo) voorgeschreven elementen uit de continuïteitsparagraaf zijn weliswaar aanwezig in het jaarverslag, maar de informatiewaarde ervan kan beter in de volgende jaarverslagen. In artikel 4, lid 4 van de Rjo wordt namelijk toelichtingen gevraagd bij de onderdelen van de continuïteitsparagraaf, die wij nu nog niet volledig aantreffen. Het gaat om het aangeven welke resultaten met het risicobeheersingssysteem zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd in de komende jaren.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen wij dat het geld efficiënt wordt besteed en dat het geld ten goede komt aan de door het bestuur gestelde doelen. Wij verwachten dat die doelen bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs en dat deze duidelijk zijn toegelicht in het bestuursverslag. Bij ons onderzoek kwam het volgende aan de orde.

Verslag intern toezichthouder over toezicht op doelmatige besteding van rijksmiddelen

Het intern toezichthoudend orgaan moet in het bestuursverslag verantwoording afleggen over zijn handelen en de resultaten die dat opleverde. Daaronder valt ook het toezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat het bestuur ontving. De informatie hierover (de inhoudelijke verantwoording) ontbrak in het bestuursverslag over 2018. Wij vragen de intern toezichthouder om voortaan in de bestuursverslagen hieraan meer aandacht te geven.

Besteding middelen passend onderwijs

Voor passend onderwijs ontving het bestuur in 2018 geld van het samenwerkingsverband. Naast verantwoording aan het samenwerkingsverband over de inzet van dit geld, is het belangrijk dat het bestuur ook in het eigen bestuursverslag laat zien hoe dit geld is ingezet. Dit komt tegemoet aan een breed levende maatschappelijke behoefte. Het bestuur laat in het bestuursverslag 2018 niet zien hoe het geld voor passend onderwijs is besteed. Wij verwachten daarom dat het bestuur in de volgende bestuursverslagen meer aandacht geeft aan hoe ze dit geld voor extra ondersteuning inzet en welke resultaten ze ermee bereikt.

Financiële rechtmatigheid

Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als 'Voldoende'. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
Alle scholen Vrijwilligheid ouderbijdrage (art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40, WPO): In de schoolgidsen en op de websites van diverse scholen wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt	Het bestuur zorgt ervoor dat de correcte informatie in alle schoolgidsen en websites wordt weergegeven en dat ouders daarover worden geïnformeerd. Wij vragen het bestuur ons uiterlijk 1 december 2019 hiervan in kennis te stellen	Wij gaan bij een eerstvolgend onderzoek bij het bestuur van Stichting CPOB na of correctie heeft plaatsgevonden
Scholen		
Basisschool De Hoeksteen (04PX) Zicht op ontwikkeling (OP2): De school slaagt er niet voldoende in om leerlingen planmatig en doelgericht te volgen en van adequate hulp te voorzien. Daarmee voldoet de school niet aan artikel 8 (1e, 4e en 11e lid) van de WPO	Het bestuur en de school dragen zorg voor een sluitend systeem van zorg en begeleiding voor die leerlingen voor wie dat nodig wordt geacht	In het derde kwartaal van 2020 voeren wij een herstelonderzoek uit om na te gaan of hieraan is voldaan
Basisschool De Hoeksteen (04PX) Kwaliteitszorg (KA1): De school werkt niet met een systematiek om de kwaliteit weer op het gewenste niveau te brengen (artikel 10 en artikel 12, 4e lid van de WPO)	Het bestuur en de school dragen zorg voor een sluitend systeem waarmee tekortkomingen in de onderwijskwaliteit kunnen worden geanalyseerd en verbeteractiviteiten kunnen worden geformuleerd en uitgevoerd	In het derde kwartaal van 2020 voeren wij een herstelonderzoek uit om na te gaan of hieraan is voldaan

3. Resultaten verificatieonderzoek

3.1. Basisschool Freule van Pallandt

Op 24 september 2019 heeft de inspectie een verificatieonderzoek uitgevoerd op basisschool Freule van Pallandt in Neerijnen, waarbij de volgende standaarden zijn beoordeeld:

- Zicht op ontwikkeling (OP2);
- Veiligheid (SK1);
- Pedagogisch klimaat (SK2);
- Kwaliteitszorg (KA1);
- Kwaliteitscultuur (KA2).

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	

Scherpe analyses

De standaard Zicht op ontwikkeling is als 'Voldoende' beoordeeld. De school heeft goed zicht op de prestaties van de leerlingen op zowel cognitief als sociaal-emotioneel gebied. Door de juiste interpretatie van toetsgegevens en intensief contact tussen intern begeleider en leerkrachten vindt voor de leerlingen afstemming in aanbod en tijd plaats. Er zijn school- en individuele streefdoelen bepaald, waarvan na elke toetsperiode wordt bekeken of ze behaald zijn. Op deze manier kan de school het ambitieniveau telkens wat scherper stellen. Een blijvend aandachtspunt bij het werken in combinatiegroepen is dat alle leerlingen geconcentreerd en taakgericht aan het werk zijn en blijven, waardoor er geen onderwijstijd onnodig weglekt.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

Het veiligheidsbeleid is voldoende

De standaard Veiligheid is als 'Voldoende' beoordeeld, omdat de school voldoet aan de wettelijke aspecten. Wanneer de monitoring daartoe aanleiding geeft, wordt actie ondernomen.

'Warm' en 'veilig' zijn kernwoorden

Het pedagogisch klimaat is als 'Voldoende' beoordeeld. De gedragsregels worden zeer consequent nageleefd en het klassenmanagement laat een doorgaande lijn zien van groep 1 tot en met 8. Mede hierdoor is er rust en structuur in de groepen. De ouders

roemen de warme, veilige setting waarin de kinderen les krijgen. De sfeer zorgt ervoor dat leerlingen een grote mate van betrokkenheid laten zien. Dat geldt zeker voor het Eco-team waar zij als ware ambassadeurs lid van zijn.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			2

Een duidelijk systeem van kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Voldoende' beoordeeld. Er staat een degelijk kwaliteitszorgsysteem in de vorm van een kwaliteitshandboek dat zicht geeft op alle facetten van het onderwijsleerproces, behaalde resultaten en veiligheid. Indien nodig vindt bijsturing plaats. Het bestuursbeleid is duidelijk uitgewerkt via 'Grip op kwaliteit'.

De vragen 'krijgen de kinderen goed les, gebeurt dat in een prettige sfeer en leren zij voldoende?' kunnen dan ook met 'ja' worden beantwoord.

De school moet er wel voor waken dat door haar enthousiasme en gedrevenheid niet (te) veel onderwerpen tegelijk worden aangepakt.

Een enthousiast en gedreven team

De standaard Kwaliteitscultuur krijgt de waardering 'Goed'. De school heeft een klein, enthousiast team dat gedreven is, initiatief toont, elkaar professioneel scherp houdt en constant verbeteren als grondhouding heeft. Onder leiding van directeur en managementteam werken zij aan de missie 'Dat elk kind elke dag met plezier naar school gaat en veel leert'. Duidelijkheid in aansturing (ook op de dagen dat de directeur niet aanwezig is) wordt door ouders als een enorm pluspunt ervaren.

Structureler overleg met andere CPOB-scholen kan bovenschools de kwaliteitscultuur verder versterken.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij geen tekortkoming aangetroffen.

3.2. Basisschool Goudenstein

Op 24 september 2019 heeft de inspectie een verificatieonderzoek uitgevoerd op basisschool Goudenstein in Haaften, waarbij de volgende standaarden zijn beoordeeld:

Zicht op ontwikkeling (OP2);
Veiligheid (SK1);
Pedagogisch klimaat (SK2);
Kwaliteitszorg (KA1);
Kwaliteitscultuur (KA2).

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	

Effectief en ambitieus

De standaard Zicht op Ontwikkeling is als 'Voldoende' beoordeeld. De school volgt alle leerlingen in hun ontwikkeling en signaleert tijdig als er achterstanden dreigen te ontstaan, maar ook als er extra uitdaging moet worden geboden. Wij hebben gezien dat de afspraken over- en de uitvoering van planmatige en doelgerichte hulp aan leerlingen die uitvallen hernieuwde aandacht vereist. Hier horen diepteanalyses op school-, groeps- en individueel niveau bij, maar ook (ambitieuze) streefdoelen die beter passen bij de schoolpopulatie.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	
SK2 Pedagogisch klimaat			●	

Veiligheid en respect zijn belangrijke waarden, maar het beleid verdient aanscherping

De standaarden Veiligheid en Pedagogisch klimaat zijn als 'Voldoende' beoordeeld.

Goudenstein heeft een veiligheidsbeleid dat grotendeels aan de wettelijke eisen voldoet. Een onderdeel dat nu nog weinig aandacht heeft gekregen, is het analyseren van de resultaten van de veiligheidsmonitor die bij de leerlingen wordt afgenomen. Ook aan de bekendheid van de vertrouwenspersoon bij de leerlingen en ouders moet de school zo snel mogelijk voldoen.

De leerlingen vinden Goudenstein een fijne school waar er weinig geruzied wordt. In hun beleving komt pesten niet voor. De leraren hebben veel aandacht voor hun wel en wee; iets dat ook wij tijdens de groepsbezoeken hebben gezien. Maar ook de ouders geven aan dat zij

een plezierig klimaat ervaren op de school.

Het zou goed zijn om de leerlingen meer te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken: dus niet alleen 'over' maar ook 'met' de leerlingen praten. Zij hebben een aantal ideeën over hoe het (nog) beter kan, maar kunnen deze nu niet voldoende naar voren brengen. Het gaat dan vooral om de inhoud van bepaalde vakken, de duur en invulling van de lunchpauze en de afspraken omtrent het omgaan met elkaar. Deze inspanning lijkt haalbaar, omdat het pedagogisch klimaat op de school dit toelaat.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Praktisch en werkbaar

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Voldoende' beoordeeld. Er is zicht op de eigen kwaliteit en er wordt systematisch gewerkt aan verbeteringen.

Desalniettemin zal de school haar kwaliteitscyclus opnieuw inrichten, omdat de plannen die er lagen niet voldoende weergeven waar de school naartoe wil groeien. Met de komst van de nieuwe directeur worden daarmee de verwachtingen van zowel het team als van de schoolleiding samengebracht. Een grote verandering vormt het invoeren van een nieuw didactisch concept. Een goede eerste stap zou het (objectief) in kaart brengen van de kwaliteit van het didactisch handelen op de school zijn. Daarnaast kan de school nog werken aan doelgerichte processen op verschillende vlakken van het onderwijsproces, waarbij steeds geformuleerd wordt welke conclusies worden getrokken en welke vervolgstappen ter verbetering er absoluut noodzakelijk zijn. Belangrijk hierin is de vertaalslag van de bevindingen hieruit naar een praktisch en werkbaar niveau.

'We gaan weer de diepte in!', zegt het team

De standaard Kwaliteitscultuur is als 'Voldoende' beoordeeld. Het team krijgt nu de mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan de schoolontwikkeling en pakt deze kans met beide handen aan. Het creëren van draagvlak (van schoolmanagement naar team) en het zorgen voor transparantie en duidelijkheid zijn hierin cruciaal. Op bovenschools niveau kan het leren van en met elkaar nog verder uitgebouwd worden. Momenteel is er geen structureel overleg met andere CPOB-scholen, terwijl een aantal vergelijkbare scholen met dezelfde problematiek en/of ontwikkelingen te maken heeft.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij een tekortkoming aangetroffen.

In de schoolgids en op de website van de school wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt. Omdat dit in meerdere schoolgidsen van de CPOB-basisscholen het geval is, hebben wij hiervoor een herstelopdracht op bestuursniveau geformuleerd.

3.3. Basisschool Klingelenburg

Op 23 september 2019 heeft de inspectie een verificatieonderzoek uitgevoerd op basisschool Klingelenburg in Tuil, waarbij de volgende standaarden zijn beoordeeld:

Zicht op ontwikkeling (OP2);
Veiligheid (SK1);
Pedagogisch klimaat (SK2);
Kwaliteitszorg (KA1);
Kwaliteitscultuur (KA2).

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	

Alle leerlingen in beeld

De standaard Zicht op ontwikkeling is als 'Voldoende' beoordeeld. Afstemming in aanbod en tijd vindt plaats door een juiste analyse van de verzamelde toetsgegevens. Zo wordt er veel aandacht aan taal besteed: de leeromgeving is talig ingericht en indien nodig gaan leerlingen naar een speciale taalklas. De kinderen in de omgeving van de school zijn gebaat bij vroege taalverwerving. Wanneer de voorgenomen samenwerking met de kinderopvang start, kan de taalverwerving nog eerder beginnen en krijgt de doorgaande lijn van peuterspeelzaal naar basisschool meer vorm. Voor de huidige groep 8 moet zo snel mogelijk in kaart gebracht worden waar de hiaten zitten voor de basisvakken, zodat zij zo optimaal mogelijk doorstromen naar het voortgezet onderwijs.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	
SK2 Pedagogisch klimaat			●	

De school zorgt voor een veilige omgeving

De standaard Veiligheid is als 'Voldoende' beoordeeld, omdat de school voldoet aan de wettelijke aspecten. Wel is het noodzakelijk om de vertrouwenspersoon meer bekendheid te geven bij de leerlingen. De school monitort de veiligheidsbeleving onder de leerlingen. Alhoewel er aandacht is voor de uitkomsten, kan een nadere analyse op groepsniveau scherpere conclusies en eventuele vervolgacties opleveren.

De leerlingen vinden het fijn op school

De standaard Pedagogisch klimaat is als 'Voldoende' beoordeeld. Tijdens het onderzoek bleek dat er duidelijke (gedrags-)regels zijn, die zowel leerkrachten als leerlingen op een vanzelfsprekende manier naleven. De leerlingen roemen de fijne sfeer op school. Zij voelen zich daarvoor medeverantwoordelijk. Een mooi voorbeeld van het verder bevorderen van die sfeer en de inbreng van leerlingen hierin is dat de school groep 7 en 8 leerlingen opleidt tot mediator. Ook de ouders die wij spraken geven aan dat de school veel aandacht heeft voor een positief leer- en leefklimaat. Waar de school nog aan kan werken is het informeren van ouders over bestaande informatiestromen en -kanalen en wat deze voor hen kunnen betekenen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteit in beeld: focus op speerpunten

Zowel de Kwaliteitszorg als de Kwaliteitscultuur zijn als 'Voldoende' beoordeeld. De school werkt op een planmatige manier aan de verbetering van het onderwijs. Onder leiding van de huidige directeur is er een aantal speerpunten benoemd waar dit jaar eerst aan gewerkt wordt. De thema's 'Verbinding' en 'Zorg voor elkaar' lopen daar als een rode draad doorheen. Het team heeft een groot verantwoordelijkheidsbesef en wil zich heel graag zowel in teamverband als individueel verder ontwikkelen. Aandachtspunt is het vān en mēt elkaar leren; zowel binnen de eigen school als in samenwerking met andere CPOB-scholen.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij een tekortkoming aangetroffen.

In de schoolgids en op de website van de school wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt. Omdat dit in meerdere schoolgidsen van de CPOB-basisscholen het geval is, hebben wij hiervoor een herstelopdracht op bestuursniveau geformuleerd.

3.4. Basisschool Prins Maurits, locatie West (Tiel)

Op 23 september 2019 heeft de inspectie een verificatieonderzoek uitgevoerd op basisschool Prins Maurits, locatie West in Tiel, waarbij de volgende standaarden zijn beoordeeld:

Zicht op ontwikkeling (OP2);
 Veiligheid (SK1);
 Pedagogisch klimaat (SK2);
 Kwaliteitszorg (KA1);
 Kwaliteitscultuur (KA2).

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	

Meer oog voor differentiatie en extra taalactiviteiten in het onderwijs zijn noodzakelijk

De standaard Zicht op ontwikkeling is als 'Voldoende' beoordeeld. De school volgt alle leerlingen in hun ontwikkeling en signaleert tijdig als er achterstanden dreigen te ontstaan, maar ook als er extra uitdaging moet worden geboden. De geboden hulp in de groepen kan planmatiger: is er alleen sprake van herhaalde instructie of hebben de leraren voldoende tijd, middelen en kennis om de achterstanden effectief weg te werken? Ten slotte is het raadzaam om ook aan leerlingen met achterstanden in de Nederlandse taal specifieke begeleiding te bieden.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

Veiligheid en respect zijn belangrijke waarden, maar het beleid verdient aanscherping

De standaarden Veiligheid en Pedagogisch klimaat zijn als 'Voldoende' beoordeeld.

Het veiligheidsbeleid voldoet aan de basisvoorwaarden waar het de monitoring betreft. Wij hebben erop aangedrongen dat de vertrouwenspersoon ook voldoende bekend moet zijn bij de leerlingen.

De leerlingen geven aan dat zij graag naar school gaan. Op een enkel incident na, wordt er weinig geruzied en komt pesten in hun beleving niet voor. Zij vinden dat zij veel leren en dat er voldoende aandacht is van de leraren. Ook de ouders met wie wij gesproken hebben, geven dit aan. De rol van de mediators kan verder worden uitgebouwd. Een aantal leerlingen geeft aan dat deze rol door de andere leerlingen niet altijd even serieus wordt genomen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Doelgericht verbeteren

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Voldoende' beoordeeld. Er heerst sinds kort een onderzoekmentaliteit op de school. Dit houdt in dat steeds de vragen 'waarom doen wij bepaalde dingen?' en 'hoe gaan wij dat doen?' beantwoord worden. Een belangrijke vraag die wij daar aan toe willen voegen, luidt: 'met welke verbeteractiviteiten maken wij het onderwijs op onze school écht beter voor onze leerlingen?'. Dit houdt in dat de school zich serieus buigt over een effectief taalbeleidsplan, NT2-scholing voor de leraren, passende methoden en ambitieuze doelen op diverse vlakken.

Betrokken en bevlogen

De standaard Kwaliteitscultuur is als 'Voldoende' beoordeeld. Het team kenmerkt zich door een professionele houding: de leraren staan open om van elkaar te leren, feedback te geven en te ontvangen. Dit draagt bij aan de voortdurende ontwikkeling van de school. Het vormt ook de basis van de goede samenwerking binnen dit kleine team.

Op bovenschools niveau kan het leren van en met elkaar nog verder uitgebouwd worden. Momenteel is er geen structureel overleg met andere CPOB-scholen, terwijl een aantal vergelijkbare scholen met dezelfde problematiek en/of ontwikkelingen te maken heeft.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij een tekortkoming aangetroffen.

In de schoolgids en op de website van de school wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt. Omdat dit in meerdere schoolgidsen van de CPOB-basisscholen het geval is, hebben wij hiervoor een herstelopdracht op bestuursniveau geformuleerd.

3.5. Basisschool Oranje Nassau

Op 20 september 2019 heeft de inspectie een verificatieonderzoek uitgevoerd op beide locaties van basisschool Oranje Nassau in Culemborg, waarbij de volgende standaarden zijn beoordeeld:

Zicht op ontwikkeling (OP2);
 Veiligheid (SK1);
 Pedagogisch klimaat (SK2);
 Kwaliteitszorg (KA1);
 Kwaliteitscultuur (KA2).

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>se</i>

Alle leerlingen zijn goed in beeld!

De standaard Zicht op ontwikkeling is als 'Goed' beoordeeld. De structuur van volgen, analyseren en (extra) ondersteunen is goed uitgewerkt. Leerlingen en ouders weten wat zij kunnen verwachten en de taakverdeling tussen de intern begeleiders onderling en tussen hen en de leraren is helder. Er is ruime ervaring met opbrengst- en handelingsgericht werken, het analyseren van gegevens en opbrengsten, het afstemmen van het onderwijsaanbod en differentiatie. Dit maakt een effectieve zorgaanpak mogelijk. In de praktijk vertaalt dit zich naar ruime aandacht voor alle leerlingen en een specifieke en passende aanpak voor de snellere en de achterblijvende leerlingen.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

JII en IK = ONS

De standaarden Veiligheid en Pedagogisch klimaat zijn als 'Voldoende' beoordeeld.

Op beide locaties van de Oranje Nassauschool is er een veiligheidsbeleid dat aan de wettelijke eisen voldoet.

De leerlingen hebben ons verteld dat er op de Oranje Nassauschool weinig geruzied wordt. In hun beleving komt pesten niet voor. 'Alles samen' is een belangrijk uitgangspunt. Dat wordt zichtbaar in de oudergesprekken ('Vertel het mij'), de kindgesprekken, de hulp van oudere aan jongere leerlingen en de sociaal-emotionele aanpak. Ook de ouders die wij spraken, beamen dit. De leerlingen geven aan dat enige mate van inspraak gewenst is, maar ook een eenduidig beleid waar het gaat om regels en afspraken.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

(Te) veel plannen, (te) veel activiteiten?

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Voldoende' beoordeeld. De kwaliteitszorgcyclus kenmerkt zich door voortdurende aandacht op het gebied van professionalisering en verbetering. De geformuleerde missie van de school is mede daarom veelomvattend. Het zou goed zijn om in de opgestarte trajecten steeds de volgende vragen te beantwoorden:

- Wat willen wij zien en zijn als Oranje Nassauschool?
- Hoe (vaak) gaan wij bepalen of wij tevreden zijn?

Scholingen en stuurgroepen gericht op kwaliteitsverbetering

De standaard Kwaliteitscultuur is als 'Voldoende' beoordeeld. Er heerst een professionele cultuur op beide locaties, gericht op de verdere verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Via stuurgroepen krijgt het team de gelegenheid om hier aan mee te werken. Toch lijkt het niet altijd even duidelijk bij wie de eindverantwoordelijkheid ligt. Ook zien wij een verschillende kijk tussen de beide locaties op wat er verbeterd moet worden en hoe dit het beste kan worden vormgegeven. Hier valt dus nog een slag in te maken.

Op bovenschools niveau kan het leren van en met elkaar nog verder uitgebouwd worden. Momenteel is er geen structureel overleg met andere CPOB-scholen, terwijl een aantal vergelijkbare scholen met dezelfde problematiek en/of ontwikkelingen te maken heeft.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij een tekortkoming aangetroffen.

In de schoolgids en op de website van de school wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt. Omdat dit in meerdere schoolgidsen van de CPOB-basisscholen het geval is, hebben wij hiervoor een herstelopdracht op bestuursniveau geformuleerd.

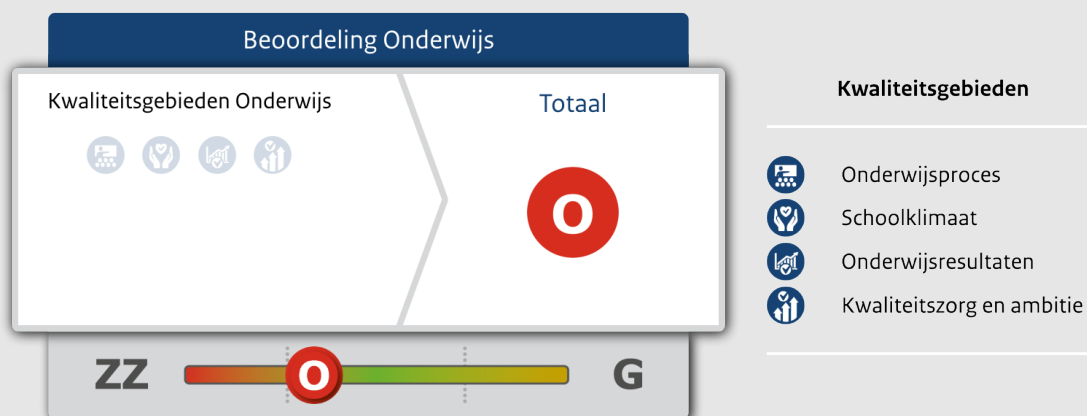
4. Resultaten onderzoek naar risico's: Basisschool De Hoeksteen

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het onderzoek naar risico's bij basisschool De Hoeksteen.

Op 3 oktober 2019 heeft de inspectie een onderzoek gericht op risico's uitgevoerd op basisschool De Hoeksteen in Maurik, waarbij de volgende standaarden zijn beoordeeld:

Aanbod (OP1);
Zicht op ontwikkeling (OP2);
Didactisch handelen (OP3);
Veiligheid (SK1);
Pedagogisch klimaat (SK2);
Resultaten (OR1);
Kwaliteitszorg (KA1);
Kwaliteitscultuur (KA2);
Verantwoording en dialoog (KA3).

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek.

Conclusie

Uit dit onderzoek concluderen wij dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Hoeksteen als 'Onvoldoende' moet worden beoordeeld. De school slaagt er op twee cruciale onderdelen niet in om voldoende kwaliteit voor haar leerlingen te realiseren. Waar het

gaat om het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen en het tijdig signaleren van achterstanden, schiet de school tekort. Het stelsel van kwaliteitszorg sluit bovendien niet voldoende aan bij de problemen waar de school zich voor gesteld ziet. Veel tussentijdse instroom, leerlingen die in een taalarme omgeving opgroeien en leerresultaten die reden geven tot zorg zijn weliswaar opgemerkt, maar nog niet effectief en efficiënt opgepakt.

Naast deze aspecten is een aantal onderzochte standaarden als 'Voldoende' beoordeeld. Het gaat dan om het aanbod, het didactisch handelen, het schoolklimaat, de zorg voor specifieke leerlingen en de resultaten.

Hieronder volgt een toelichting op de beoordeling.

4.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Didactisch handelen		•	

De gebruikte methoden voldoen aan de kerndoelen

De standaard Aanbod op basisschool De Hoeksteen beoordelen wij als 'Voldoende': de school is in staat om haar leerlingen voor te bereiden op het vervolgonderwijs en op de samenleving. Er wordt gebruik gemaakt van methoden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde die aan de kerndoelen voldoen. Daarnaast is er een beredeneerd aanbod voor de zaakvakken en de creatieve vakken. Er zijn wel aandachtspunten.

Omdat in de regio wordt gesteld dat dit een taalarme omgeving is en de taalresultaten op de school reden zijn tot zorg, is de noodzaak groot voor het opstellen van taalbeleid en het aanwijzen van personen die de implementatie en voortgang van dit beleid monitoren. Bovendien kan de school ook nog bekijken of het aanbod in de kleutergroepen voldoende inspeelt op mogelijke achterstanden in de taalontwikkeling, waarmee een aantal kleuters instroomt. Hiermee moet de school zo snel mogelijk aan de slag.

Van gegevens informatie maken

De standaard Zicht op ontwikkeling is als 'Onvoldoende' beoordeeld. Leerlingen worden nu niet planmatig en doelgericht gevolgd en van adequate hulp voorzien om hiaten (vaak opgelopen in eerdere jaren) weg te werken. Daarmee voldoet de school niet aan artikel 8 (eerste, vierde en elfde lid) van de WPO.

De school beschikt over voldoende gegevens om de ontwikkeling van alle leerlingen te volgen en waar nodig in te grijpen. Wij zien echter dat er geen sprake is van diepgaande analyses om mogelijke oorzaken van achterblijvende resultaten boven tafel te krijgen. Hoewel er zeker sprake geweest is van extra hulpmomenten aan leerlingen die extra zorg nodig hebben, komen wij tot de conclusie dat dit niet planmatig en doelgericht gebeurt: over het algemeen wordt voorbijgegaan aan een gedegen analyse van leerproblemen en achterstanden, daar gerichte hulp voor bieden en op grond van tussentijds evalueren beredeneerde beslissingen nemen over eventueel stoppen of voortzetten van de hulp. De zorgactiviteiten hebben vooral het karakter van extra oefenen en 'meer van hetzelfde'.

Het is nu nodig om te bepalen waar begeleiding overgaat in zorg, waar preventief handelen overgaat in curatief handelen en waar incidentele leerhulp verandert in planmatige en doelgerichte extra hulp. Het beter formuleren van mogelijke oorzaken, het concreter beschrijven van vervolgacties (zowel in de groep als daarbuiten) en een schoolbrede monitoring van dit proces is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat leerlingen die hulp krijgen die nodig is.

In de basis op orde

Het didactisch handelen is als 'Voldoende' beoordeeld. Leraren zijn over het algemeen in staat heldere uitleg te geven en een leerklimaat te creëren dat leren mogelijk maakt. Ook verlopen de lessen voldoende gestructureerd. Ook hier zien wij evenwel verbeterpunten. Differentiatie in instructie en verwerking beperkt zich veelal tot het al dan niet zelfstandig aan de slag mogen gaan na een klassikale instructie en 'plusopdrachten'. Het concept dat de school nu invoert, vraagt echter om een bredere invulling van differentiatie dan tot nu toe gebeurt. Eigenaarschap voor de eigen ontwikkeling bij de leerlingen – één van de speerpunten van dit concept – krijgt niet de aandacht die het verdient. Het inzetten van de meer complexe leerkrachtvaardigheden (waaronder procesgerichte feedback, aansprekende werkvormen) kan bovendien het didactisch repertoire van de leraren versterken.

4.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

Veiligheid en een prettige sfeer op school

De standaarden binnen dit kwaliteitsgebied zijn beide als 'Voldoende' beoordeeld. De leerlingen van basisschool De Hoeksteen geven in het gesprek met ons aan dat er sprake is van een veilige en prettige sfeer op school. Pesten komt in hun beleving niet voor en leerlingen leren

tijdens specifieke lessen hoe je op een respectvolle manier met elkaar kan omgaan. Ook de ouders die wij spraken, zijn positief over de school. Er is een monitor die zicht geeft op de veiligheidsbeleving van de leerlingen. De school voldoet daarom aan alle gestelde wettelijke eisen rond veiligheid.

Wel bevelen wij aan om de doorgaande lijn in het pedagogisch handelen, maar ook in de informatiestromen naar ouders toe op schoolniveau weer op de agenda te plaatsen. Daarnaast lijkt het betrekken van leerlingen en ouders bij de inhoud van het onderwijs een logische stap: bij beide groepen leven voldoende ideeën over hoe het beter kan.

4.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			•	

De resultaten zijn voldoende

De standaard Resultaten is als 'Voldoende' beoordeeld, kijkend naar de behaalde signaleringswaarden voor het fundamenteel- (1F) en streefniveau (2F/1S). Zoals eerder gemeld, geven de resultaten wel reden tot zorg. Een grondige analyse van wat het onderwijs op de school daadwerkelijk oplevert, is daarom op zijn plaats.

4.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De zorg voor kwaliteit moet beter passen bij de schoolsituatie

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Onvoldoende' beoordeeld. Voor een goed kwaliteitszorgstelsel is het belangrijk dat er doelen zijn geformuleerd en dat er met regelmaat wordt geëvalueerd of deze doelen behaald zijn. Vervolgens is er een analyse nodig van waar de kwaliteit tekort schiet, gevolgd door verbeteractiviteiten om de kwaliteit weer op het gewenste niveau te brengen (artikel 10 en artikel 12, vierde lid van de WPO). Basisschool De Hoeksteen heeft dit traject eigenlijk pas sinds dit schooljaar opgestart.

Gestructureerde aandacht voor de schoolontwikkeling, passend bij de situatie waarin de school zich bevindt, is nodig: van een cyclische en systematische aanpak van de kwaliteitszorg is nu onvoldoende

sprake. Dit traject zou kunnen starten met een projectmatige aanpak van het nieuwe concept dat de school thans invoert. De tijd is rijp voor een gezamenlijke visie op dit traject en de keuzes die daaruit volgen. Bijeenkomsten gericht op waar de school nu staat, waar zij in tekort schiet en wat dat betekent voor de kwaliteit van het onderwijs zijn dringend gewenst. Het opstellen van concrete en meetbare verbeteractiviteiten zou spoedig daarna moeten volgen (urgentiebesef en prioritering wat 'moet' en wat 'kan'). Ten slotte zal ook het borgen van bereikte resultaten een vaste plek binnen de kwaliteitszorg moeten krijgen; het zou jammer zijn als aan verschillende verbeteringen gewerkt wordt die later geen rol meer spelen in de dagelijkse schoolpraktijk, zijn weggezakt of niet meer als belangrijk worden ervaren.

De cultuur van 'samen werken aan de kwaliteit van de school' is al zichtbaar

De standaard Kwaliteitscultuur is als 'Voldoende' beoordeeld. In de kwaliteitscultuur werken schoolleiding, intern begeleider en leraren samen aan het verbeteren van hun professionaliteit. Daarbij zijn het versterken van de intrinsieke motivatie bij de leraren en het ontwikkelen van eigenaarschap ook belangrijk. Wat nu nog moet gebeuren is het onderwijs op de school positief-kritisch benaderen. Noties als verantwoordelijkheid nemen voor de eigen groepsresultaten en die van de school als geheel (het samen zoeken naar verklaringen en mogelijke oplossingen) en elkaar (durven) aanspreken op zaken die niet goed gaan, kunnen nog verder worden uitgebouwd. Alle betrokkenen op de school moeten elkaar inspireren én zich aangesproken en veilig genoeg voelen om een goede bijdrage te leveren aan dit proces.

Voldoende verantwoording aan en dialoog met belanghebbenden

De standaard Verantwoording en dialoog is als 'Voldoende' beoordeeld.

Het is de verantwoordelijkheid van de directeur om zo volledig mogelijk aan het bestuur te verantwoorden hoe en in welke mate de school voldoet aan alle wettelijke eisen voor voldoende onderwijs en of de school de doelen behaalt die vanuit de eigen ambitie gesteld zijn. Deze verantwoording is zichtbaar. De schoolgids en de nieuwsbrieven bevatten informatie over de doelen, de onderwijsresultaten en de onderwijskundige ontwikkelingen. Het zou goed zijn om deze informatiestroom verder uit te breiden met wat gerealiseerd is, hoe dit is verlopen en of dit past binnen de verwachtingen die de school naar ouders en andere belanghebbenden heeft geschapen.

4.5. Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij een tekortkoming aangetroffen.

In de schoolgids en op de website van de school wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt. Omdat dit in meerdere schoolgidsen van de CPOB-basisscholen het geval is, hebben wij hiervoor een herstelopdracht op bestuursniveau geformuleerd.

5 . Resultaten onderzoek naar risico's: Basisschool Prins Willem-Alexander, locatie Centrum (Tiel)

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het onderzoek naar risico's bij basisschool Prins Willem-Alexander, locatie Centrum in Tiel.

Op 26 september 2019 heeft de inspectie een onderzoek gericht op risico's uitgevoerd op basisschool Prins Willem-Alexander, locatie Centrum in Tiel, waarbij de volgende standaarden zijn beoordeeld:

Aanbod (OP1);
Zicht op ontwikkeling (OP2);
Didactisch handelen (OP3);
Veiligheid (SK1);
Pedagogisch klimaat (SK2);
Resultaten (OR1);
Kwaliteitszorg (KA1);
Kwaliteitscultuur (KA2);
Verantwoording en dialoog (KA3).

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek.

Conclusie

Uit dit onderzoek concluderen wij dat wij de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Prins Willem-Alexander, locatie Centrum als 'Voldoende' kunnen beoordelen.

De school behaalt al enige tijd resultaten die onder de ondergrens liggen op bepaalde onderdelen en in bepaalde groepen en is zich daar ook van bewust. Daarom wordt er dit schooljaar een ingrijpende wijziging in het schoolconcept doorgevoerd. Gunstig is, dat er veel draagvlak voor deze nieuwe aanpak is en dat de technische kant ervan ('wat moet er gebeuren?') voor iedereen helder is. De vraag 'wat moet het opleveren en hoe (vaak) gaan wij dat meten?' verdient nog de aandacht.

5.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

De gebruikte methoden voldoen aan de kerndoelen

De standaard Aanbod op basisschool Prins Willem-Alexander, locatie Centrum beoordelen wij als 'Voldoende': de school is in staat om haar leerlingen voor te bereiden op het vervolgonderwijs en op de samenleving. Er wordt gebruik gemaakt van methoden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde die aan de kerndoelen voldoen. Daarnaast is er een beredeneerd aanbod voor de zaakvakken en de creatieve vakken. Wel is het gewenst om na te gaan of er sprake is van een taalbeleid dat bij de schoolpopulatie past.

Een nieuwe manier van begeleiden en inspelen op verschillen

De standaard Zicht op ontwikkeling is als 'Voldoende' beoordeeld. Het nieuwe concept is erop gericht dat leerlingen 'op hun eigen niveau' worden ingedeeld en verder worden begeleid. Dit houdt in dat er groepsoverstijgend wordt gewerkt voor de basisvakken. Helderheid wie de regie en de coördinatie voert voor wat betreft het ontwikkelproces van de individuele leerlingen vormt nog een aandachtspunt.

De basis is op orde

Het didactisch handelen is als 'Voldoende' beoordeeld. Leraren zijn over het algemeen in staat heldere uitleg te geven en een leerklimaat te creëren dat leren mogelijk maakt. Ook verlopen de lessen voldoende gestructureerd. Het zou goed zijn om schoolbreed in kaart te brengen welke didactische vaardigheden extra aandacht kunnen krijgen in relatie tot het nieuwe concept. Wij hebben tijdens de

onderzoeksdag uit diverse bronnen vernomen dat eigenaarschap, zin in leren en de motivatie om een bijdrage te leveren aan het eigen ontwikkelingsproces bij een deel van de leerlingen niet automatisch gebeurt. Hier kan het team dus nog naar oplossingen zoeken.

5.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

Samen zorgen voor een goede sfeer

De standaarden binnen dit kwaliteitsgebied zijn beide als 'Voldoende' beoordeeld.

De school monitort de veiligheid onder de leerlingen en onderneemt actie als de gegevens daarvoor aanleiding geven. Ook heeft de school op de website een mogelijkheid melding te maken van een peetsituatie. Alhoewel de school een vertrouwenspersoon heeft aangesteld, geven de leerlingen aan niet precies te weten wie dat is. Het is zaak dat deze persoon meer bekendheid krijgt zodat leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen.

Zowel de ouders als de leerlingen met wie wij spraken, gaven aan dat de sfeer op school goed is. Er zijn duidelijke regels en kinderen wordt al vroeg geleerd hoe met elkaar om te gaan. Leerkrachten vertonen daarin duidelijk voorbeeldgedrag. De school heeft mediators aangesteld. Deze leerlingen dragen hun steentje bij aan een prettige sfeer tijdens het buitenspelen op het schoolplein.

5.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			•	

De resultaten zijn voldoende

De standaard Resultaten is als 'Voldoende' beoordeeld, kijkend naar de behaalde signaleringswaarden voor het fundamenteel- (1F) en streefniveau (2F/1S). Zoals eerder gemeld, geven de resultaten wel reden tot zorg. De school is inmiddels gestart met het invoeren van een nieuw concept. De inspectie heeft haar vertrouwen uitgesproken in de manier waarop dit door het managementteam wordt begeleid.

5.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

(Te) veel plannen?

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Voldoende' beoordeeld. De activiteiten ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs sluiten aan bij de specifieke schoolsituatie. Het is duidelijk te zien dat alle betrokkenen zich inzetten om het concept zo goed mogelijk te implementeren. Evenwel is het een forse investering op tijd, capaciteit en leerkrachtgedrag. Wij dringen daarom aan op het omschrijven van duidelijker einddoelen, met als achterliggende vragen: hoe doordacht en beredeneerd is deze aanpak, wat wordt van een ieder verwacht en wat gaat het opleveren?

Een lerend team

De standaard Kwaliteitscultuur is als 'Voldoende' beoordeeld. Schoolleiding en team werken nauw samen om het onderwijs te verbeteren. De schoolleiding zet (nu nog) de lijnen uit en bewaakt de doorgaande lijnen. De leraren voeren (nu nog) vooral uit, maar kunnen op termijn meer ruimte krijgen om te zoeken naar een passende uitwerking voor hun groep. De school kan zich dan zo steeds verder ontwikkelen via de weg van de geleidelijkheid.

Voldoende verantwoording aan en dialoog met belanghebbenden

De standaard Verantwoording en dialoog is als 'Voldoende' beoordeeld.

Het is de verantwoordelijkheid van de directeur om zo volledig mogelijk aan het bestuur te verantwoorden hoe en in welke mate de school voldoet aan alle wettelijke eisen voor voldoende onderwijs en of de school de doelen behaalt die vanuit de eigen ambitie gesteld zijn. Deze verantwoording is zichtbaar. De schoolgids en de nieuwsbrieven bevatten informatie over de doelen, de onderwijsresultaten en de onderwijskundige ontwikkelingen. Het zou goed zijn om deze informatiestroom verder uit te breiden met wat gerealiseerd is, hoe dit is verlopen en of dit past binnen de verwachtingen die de school naar ouders en andere belanghebbenden heeft geschapen.

Inmiddels is er een algemene informatieavond voor ouders geweest over de nieuwe aanpak die de school hanteert. Het eerstvolgende contact tussen ouders en school is gepland in januari (rapportgesprek). Vanuit de ouders met wie wij spraken is er echter wel behoefte aan tussentijdse informatie óf informatie via

de nieuwsbrief over hoe dit loopt. Het zou goed zijn als de school in deze behoefte voorziet.

5.5. Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij een tekortkoming aangetroffen.

In de schoolgids en op de website van de school wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt. Omdat dit in meerdere schoolgidsen van de CPOB-basisscholen het geval is, hebben wij hiervoor een herstelopdracht op bestuursniveau geformuleerd.

6. Onderzoek Registratie en melding aan- en afwezigheid: Basisschool Oranje Nassau

Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid

Op 19 september 2019 hebben wij op basisschool Oranje Nassau te Geldermalsen een onderzoek uitgevoerd naar de naleving van de wettelijke vereisten op het gebied van de registratie en melding van aan- en afwezigheid. Het betreft wettelijke vereisten uit de Leerplichtwet 1969 (LPW) en een aantal relevante artikelen uit de Wet op het primair onderwijs (WPO) en de daarop gebaseerde lagere regelgeving. Deze wettelijke verplichtingen vallen onder de overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader).

Wij hebben onderzocht of de school voldoet aan de naleving van de wettelijke vereisten op de volgende gebieden:

- Registratie en melding van ongeoorloofd verzuim;
- Vermelden verzuimbeleid in de schoolgids;
- Vrijstelling van geregeld schoolbezoek (verlof);
- Schorsing en/of verwijdering;
- Afwijken van het verplichte minimum aantal uren onderwijs vanwege lichamelijke of psychische redenen.

Verzuimregistratie en melding van ongeoorloofd verzuim

De leraren registreren dagelijks op deugdelijke wijze de aan- en afwezigheid van leerlingen. Hierbij maken zij onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim. Door de deugdelijke registratie kan de school in de basis voldoen aan de wettelijke regels over het melden van verzuim zonder geldige reden.

De school heeft duidelijke afspraken wie wanneer het verzuim registreert. De directeur heeft het overzicht.

Wij kunnen niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerlingen te melden. Er waren in de onderzochte periode binnen de onderzoeksgroep namelijk geen leerlingen die de school moest melden. Deze meldplicht geldt voor leerlingen die binnen vier weken zestien uur zonder geldige reden afwezig zijn.

Communicatie van verzuimbeleid

De school voldoet aan de wettelijke verplichtingen over de communicatie van verzuimbeleid. Informatie over het verzuimbeleid is in de schoolgids opgenomen. Het is echter aan te raden de tekst opnieuw te bekijken. De huidige tekst met betrekking tot vakantieverlof suggereert meer ruimte dan er in werkelijkheid is.

Vrijstelling geregeld schoolbezoek (verlof)

De gronden tot de beslissing om een vrijstelling van geregeld schoolbezoek (verlof) te verlenen vallen binnen het wettelijk kader en de richtlijnen. De school past de regels doorgaans correct toe.

Binnen de onderzoeksgroep is in de onderzochte periode éénmaal vrijstelling van geregeld schoolbezoek gegeven terwijl dit niet paste binnen het wettelijk kader en de richtlijnen. Dit valt echter binnen de toegestane foutmarge. De directeur is zich ervan bewust dat het toekennen van verlof aan zeer strikte voorwaarden moet voldoen. De scholen in de regio gaan daar echter zeer verschillend mee om. Ouders worden daardoor op het verkeerde been gezet en dat leidt nog al eens tot teleurstelling bij het niet honoreren van het aangevraagde verlof.

Schorsing

Aangezien op basisschool Oranje Nassau geen leerlingen zijn geschorst tijdens de onderzoeksperiode, hebben wij niet kunnen beoordelen of de school aan de wetgeving voldoet.

Verwijdering

Aangezien op basisschool Oranje Nassau geen leerlingen zijn verwijderd tijdens de onderzoeksperiode, hebben wij niet kunnen beoordelen of de school op dit punt aan de wetgeving voldoet.

Afwijking onderwijstijd

Wij geven geen oordeel over de wettelijke verplichtingen met betrekking tot het afwijken van de onderwijstijd, zoals omschreven in artikel 8 lid 12, WPO en de daarbij behorende Beleidsregel inzake het instemmen met afwijking verplichte aantal uren onderwijs^[1], omdat er in de gecontroleerde periode bij de onderzoeksgroep geen situaties waren of zijn aangetroffen waarin afwijking aangevraagd had moeten worden.

^[1] Staatscourant 2018, nr. 42600

7. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

In grote lijnen kunnen we ons vinden in de bevindingen zoals in deze rapportage zijn weergegeven en zullen de genoemde aanbevelingen aandacht geven. We gaan verder met de uitwerking en implementatie van ons kwaliteitszorgsysteem 'Grip op Kwaliteit' en zijn tevreden over het feit dat de werking hiervan in alle CPOB-scholen zichtbaar is.

Na het startgesprek, waarin door het bestuur en management middels een korte presentatie een beeld geschetst is van het gevoerde beleid met betrekking tot onder andere financiën en kwaliteitszorg, zijn negen van de twintig CPOB-locaties middels een themaonderzoek (verzuim), verificatieonderzoek of kwaliteitsonderzoek bezocht. Het is fijn te constateren dat in de lijn van onze verwachting over het algemeen zaken op de scholen op orde zijn.

De herstelopdracht voor CBS De Hoeksteen in Maurik (twee van de negen standaarden als onvoldoende beoordeeld) kwam niet als een verrassing (we hadden op voorhand de school zelf aangemeld voor een kwaliteitsonderzoek) omdat, ondanks de in gang gezette interventies, we zorgen bleven houden over een aantal zaken. De stormachtige groei (waaronder veel neven-instroom) is daar zeker ook debet aan. Ondertussen hebben we met behulp van de zogenoemde 'Vliegende Brigade' een begin gemaakt met de herstelopdracht en hebben er vertrouwen in dat deze samen met de al in gang gezette interventies zullen resulteren in een voldoende oordeel op nu nog onvoldoende standaarden.

Met betrekking tot het onderzoek Registratie en melding aan- en afwezigheid merken we op dat het ons zou helpen als ook op websites van het ministerie en de inspectie zaken wat eenduidiger zouden worden aangegeven. Het voorbeeld waarin wordt aangegeven dat het uitoefenen van een agrarisch beroep wellicht kan leiden tot extra verlof werkt wat ons betreft misleidend en maakt discussies met ouders nodeloos ingewikkeld. Uiteraard zullen we de aanbeveling oppakken om de teksten hierover in de schoolgids nog eens goed te bekijken.

De herstelopdracht met betrekking tot de vrijwilligheid van de ouderbijdrage is reeds opgepakt en zal op websites en in schoolgidsen worden aangepast. Ouders zullen met het openbaar worden van het definitieve rapport 'Onderzoek Bestuur en Scholen' hierover op de hoogte worden gebracht.

Rest nog te vermelden dat het onderzoek, wat ons betreft, in een open en prettige sfeer is verlopen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

